

https://www.path-2-happiness.com/am

ማውጫ

የሰው ልጅ ሃይማኖት ያስፈልገዋል?

ሃማኖት የግድ ነውን?
 ሃይማኖት ለሕብረተሰቦች ያለው አስፈላጊነት
 የእውነተኛ ሃይማኖት መመዘኛዎች
 የሚያስፈልገን ሃይማኖት የቱ ነው?!

የሰው ልጅ ሃይማኖት ያስፈልገዋል?

https://www.path-2-happiness.com/am

የሰው ልጅ ሃይማኖት ያስፈልገዋል?

ሃይማኖት የግድ ነውን?

የሰው ልጅ በምንም ዓይነት ያለ ሃይማኖት መኖር አይችልም።

የሰው ልጅ በተፈጥሮው ከሕብረተሰቡ ተነጥሎ ለብቻው መኖር የማይችል ማሕበራዊ ፍጡር እንደሆነ ሁሉ፣ በተፈጥሮው ያለ ሃይማኖት ትክክለኛ የሆነ ጤናማ ሕይወት መኖር የማይችል ፍጡር ነው። ስለዚህም ሃይማኖተኝነት ለሰው ልጅ ተፈጥሯዊ የሆነ ባሕርይ ነው።

የሰው ልጅ ሲጨነቅና መከራ ሲገጥመው ወደ አላህ (ሱ.ወ.) ተመልሶ የሚማጸነው ከመሆኑ የበለጠ ማስረጃ የለም። አላህ (ሱ.ወ.) እንዲህ ብሏል፦

{فَإِذَا رَكِبُوا فِي الْفُلِكِ دَعَوْا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ فَلَمَّا نَجَّاهُمْ إِلَى الْبَرِّ إِذَا هُمْ يُشْرِكُونَ}

[العنكبوت: ٦٥]

«በመርከቦች ውስጥ በተሳፈሩ ጊዜም፣ አላህን፣ መግዛትን ለርሱ ብቻ ያጠሩ ሽነው ያጠሩታል፤ ወደ የብስ (በማውጣት) ባዳናቸው ጊዜም ወዲያውኑ እነርሱ (ጣዖትን) ጋራሉ።» [አል ማንታን-14]

አንድን ዕቃ የሚሰራ ወገን ዕቃውንና የሚያስፈልጉትን ነገሮች ከማንም በላይ እንደሚያውቅ ሁሉ፣ ፈጣሪ አምላክ ስለ ፍጡራኑና አስፈላጊያቸው ስለሆኑ ነገሮች ሁሉ ከማንም በላይ ያውቃል። አላህ (ሱ.ወ.) እንዲህ ብሏል፦

{أَلَا يَعْلَمُ مَنْ خَلَقَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ}

[المك: ١٤]

ጠንካራው ውጤት

«እምነት ከሁሉም ጠንካራውና በጣም ውዱ የሳይንሳዊ ምርምሮች ውጤት ነው።»

አይንሽታይን
የፊዚክስ ሊቅ

«የፈጠረ አምላክ እርሱ ዕውቀት ረቂቁ፣ ውስጥ አዋቂው ሲኾን (ምስጢርን ሁሉ) አያውቅምን።» [አልሙልክ:14]

ፈጣሪ ርህራሄ መሐሪና ቸር በመሆኑ፣ የሰዎች መንፈስ ሕይወት ሆኖ ሕይወታቸውን በሥርዓት ይመሩ ዘንድ ጃይማኖትን ደንግጎላቸዋል። አላህ (ሱ.ወ.) እንዲህ ብሏል፦

{يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ}

[الأنفال: ٢٤]

«እላንተ ያመናችሁ ሆይ! (መልክተኛው ሕይወት ወደሚያደርጋችሁ እምነት በጠራችሁ ጊዜ፣ ለአላህና ለመልክተኛው ታዘዙ።)» [አል አንፋል:24]

በመሆኑም ተፈጥሮን በመጻረር የአላህን ሕልውና እንክዳለን የሚሉ ወገኖች እንኳ በውስጣቸው ውሸታቸውንና ክህደታቸውን ያውቃሉ። አላህ (ሱ.ወ.) እንዲህ ብሏል፦

{وَجَحَدُوا بِهَا وَاسْتَيْقَنَتْهَا أَنفُسُهُمْ ظُلْمًا وَعُلُوًّا فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ}

[الفصل: ١٤]

«ነፍሶቻቸውም ያረጋገጧት ሲኾኑ ለበደልና ለከራሪት በርሷ ካዱ፣ የአመጸኞችም ፍጻሜ እንዴት እንደ ነበረ ተመልከት።» [አልካምል:14]

በጭንቅና በመከራ ሰዓት አስገዳጅ ሁኔታ ሲያጋጥመው ይህን በግልጽ ያያል። አላህ (ሱ.ወ.) እንዲህ ብሏል፦

{قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابُ اللَّهِ أَوْ أَتَتْكُمْ السَّاعَةُ أَغَيْرَ اللَّهِ تَدْعُونَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ}

{بَلْ إِيَّاهُ تَدْعُونَ فَيَكْشِفُ مَا تَدْعُونَ إِلَيْهِ إِنْ شَاءَ وَتَنْسَوْنَ مَا تُشْرِكُونَ}

[الأنعام: ٤١-٤٢]

«የአላህ ቅጣት ቢመጣባችሁ ወይም ሰዓቲቱ (ትንሣኤ) ብትመጣባችሁ፣ ከአላህ ሌላን ትጠራላችሁ? እውነተኞች እንደ ሾናችሁ ንገሩኝ በላቸው። አይደለም እርሱን ብቻ ትጠራላችሁ፤ ቢሻም ወደርሱ የምትጠሩበትን ነገር ያስወግዳል፤ የምታገሩትንም ነገር ትተዋላችሁ (በላቸው)።» [አል አንግም:41-42]

በተጨማሪም አላህ (ሱ.ወ.) እንዲህ ብሏል፦

{وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ ضُرٌّ دَعَا رَبَّهُ مُنِيبًا إِلَيْهِ ثُمَّ إِذَا حَوَّلَهُ نِعْمَةً مِّنْهُ نَسِيَ مَا كَانَ يَدْعُو إِلَيْهِ مِن قَبْلُ وَجَعَلَ لِلَّهِ أَنْدَادًا لِّيُضِلَّ عَنْ سَبِيلِهِ قُلْ تَمَتَّعْ بِكُفْرِكَ قَلِيلًا إِنَّكَ مِنْ أَصْحَابِ النَّارِ}

[الزمر: ٩]

ሃይማኖተኛና ሕሙማን

«ሰዎች ስለ ሳይንስና ሃይማኖት መራራቅ እንጂ ሌላ ነገር የማያውቁበት ጊዜ ትዝ ይለኛል። ይህ ክርክር ግን ሳይመለስ አብቅቷል። በጣም አዲስ የሆነው የስነልቦና ሕክምና ሳይንስ በሃይማኖት መርህ ያበስራል፤ ለምን? የስነልቦና ሐኪሞች ጠንካራ እምነት፣ ሃይማኖትና ጸሎትን አጥብቆ መያዝ፣ ጭንቀትን፣ ስጋትንና ውጥረትን ለማስወገድና ከግማሽ በላይ የሚሆኑ በሽታዎችን ለመፈወስ አመርቂ ውጤት እንዳላቸው ስለሚገነዘቡ ነው። ይክተር ኤ፣ ኤ፣ ብራል ሃይማኖተኛ ሰው በእርግጥ በስነልቦና በሽታ ፈጽሞ አይጠቃም። እስከማለት ደርሰዋል።»

ዴል ካርኒጆ
አሜሪካዊ ደራሲ

ዴል ካርኒጅ አሜሪካዊ ደራሲ

ጥልቅ ሁን

ፈላጊው ፍራንሲስ ቢኮን ፡ «ጥቂቱ ፍልስፍና ሰውን ወደ ኤቲዝም ሲቀርብ ፣ የፍልስፍና ጥልቅ ዕውቀት ግን ወደ ሃይማኖት ይመልሰዋል» ማለቱ በጣም ትክክል ነበር።

«ሰውንም ጉዳት ባገኘው ጊዜ፣ ጌታውን ወደርሱ ተመላሽ ሾኖ ይጠራል። ከዚያም ከርሱ ዘንድ ጸጋን በሰጠው ጊዜ ያንን ከዚያ በፊት ወደርሱ ይጸልይበት የነበረውን (መከራ) ይረሳል፤ ከመንገዱ ለማሳሳትም ለአላህ ባላንጣዎችን ያደርጋል፤ በክሕደት ጥቂትን ተጣቀም፤ አንተ በእርግጥ ከአሳት ጓዶች ነህ በለው።» [አል ዙመር:8]

መላው የሰው ዘር አላህ በፈጠራቸው ንጹሕ ተፈጥሯቸው፣ በጥቀምም ሆነ መጉዳት በእጁ የሆነውን፣ ያሻውን የሚሰራና የፈለገውን የሚወስን የሆነውን አንድ አምላክ የማምለክ ባሕርይ ይዘው ተወልደዋል። አላህ (ሱ.ወ.) እንዲህ ብሏል፡-

﴿وَإِنْ يَمْسَسْكَ اللَّهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهُ إِلَّا هُوَ وَإِنْ يَمْسَسْكَ بِخَيْرٍ فَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾ [الأنعام: 17]

«አላህም በጉዳት ቢነካህ ለርሱ (ለጉዳቱ) ከእርሱ በቀር ሌላ አስወጋጅ የለም፤ በበጎም ነገር ቢነካህ እርሱ በነገሩ ሁሉ ላይ ቻይ ነው።» [አል አንዳም :14]

በተጨማሪም አላህ (ሱ.ወ.) እንዲህ ብሏል፡-
﴿مَا يَفْتَحِ اللَّهُ لِلنَّاسِ مِنْ رَحْمَةٍ فَلَا مُمْسِكَ لَهَا وَمَا يُمْسِكْ فَلَا مُرْسِلَ لَهُ مِنْ بَعْدِهِ﴾ [فاطر: 2]

«አላህ ለሰዎች ከችሮታ የሚከፍታት ለርሷ ምንም አጋጅ የላትም፤ የሚያግደውም ከርሱ በኋላ ለርሱ ምንም ለቃቂ የለም፤ እርሱም አሸናፊው፣ ጥበበኛው ነው።» [4.ጢር:2]

ሰው ሁለት ኃይሎች አሉት፤ አንደኛው የዕውቀት ኃይል ሲሆን ሌላው የፍላጎት ኃይል ነው። ሁለቱን እውን ለማድረግ በሚያደርገው ጥረት መጠንም ከፈለገው ግብ ይደርሳል። የመጀመሪያውን ማለትም የዕውቀትን ኃይል በተመለከተ፣ ለአላህ ለስሞቹና ለባህርያቱ፣ ለትእዛዛቱና ለእገዳዎቹ ግዴታ የሆነበትን በማወቅ ረገድ በሚኖረው ዕውቀት መጠን፣ በተግባራዊ ስነምግባሩና በጸባዩ፣ ወደ አላህ የቀረቡ ደጋግ

አገልጋዮቹን መንገድ እንዴት እንደሚከተል፣ በተንገሮቹ የመወጣጫ ደረጃዎች ላይ እንዴት ክፍ እንደሚል፣ ስለ ሰው ልጅ ነፍስ ውስጣዊ ተፈጥሮ፣ ስለ ደዋዎቿና ስለ ቆሻሻዎቿ፣ እንዴት ሊረታትና ሊገራት እንደሚችል፣ በጠላቶቿና እርሷን ከጌታዋ በሚያግዱት ሁሉ ላይ እንዴት ድል መቀዳጀት እንደሚቻል በሚኖረው እውቀት ደረጃ፣ ወደ መጠቀ መንፈሳዊ ደረጃና ወደ ላቀ መንፈሳዊ ግብ በሚያደርሰው መልኩ ራሱን ከርካሽ ቁሳዊ ፍላጎቶችና የወረዱ ስሜታዊ ዝንባሌዎች በራቀ ሁኔታ በውብ ስነምግባርና በምስጋን ባሕርያት ከማነጻና ከመግራት ጎን ለጎን . . ለአላህ የሚኖረው ተገዥነትና ተመሪነት፣ አላህ ዘንድ የሚኖረው ደረጃና ስፍራም፣ የወዳኛው ሕይወት ተድላና በደስታ ብቻ ሳይሆን የዚች ዓለም ተድላና ደስታውም ጭምር በዚህ መጠን ይሆናል።

ይልቁንም ይህ የዕውቀት ኃይልና አቅም ከጽናትና ከቀጥተኝነት በተጨማሪ በውስጡ ባካተተው ቅን መመሪያ፣ የፍላጎት ኃይል መጋቢና ስንቅ ነው። አላህ (ሱ.ወ.) እንዲህ ብሏል፡-

﴿يٰۤأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ﴾ [الأنفال: 24]

«አላንተ ያመናችሁ ሆይ! (መልክተኛው) ሕያው ወደሚያደርጋችሁ እምነት በጠራችሁ ጊዜ፣ ለአላህና ለመልክተኛው ታዘዙ።» [አል አንፋል:24]

ይኸውና የኤቲዝም ጎራዎች የመንፈስ እርካታን ማስገኝት ቀርቶ የአካልን እርካታ ማስፈን ስለተሳናቸው ክስረታቸውን እያወጁ ነው። ያሻቸውን ያህል ብልጭልጭ የማታለያ ቃላቶቻቸውን እርስበርሳቸው ቢለዋጡና አሰማምረው ቢነዙ እውነተኛውን ደስተኝነት ለሰውልጆች ለማቅረብ ሳይችሉ መክነዋል።

የሰው ልጅ በአደጋና በመከራ ወቅት ወደማነው የሚማጸነውና የሚወተውተው?! ወደ ብርቱው ማእዘን ነው የሚጠጋው፤ ኃይልና ተስፋ፣ ክጅላና ትዕግስት፣ በጎ መተማመንና ነገሮችን ሁሉ ለርሱ መስጠት ወዳለበት ወደ ኃይሉ አላህ ነው የሚሸሸው። አላህ (ሱ.ወ.) እንዲህ ብሏል፡-

﴿الَّذِينَ ءَامَنُوا وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ﴾ [الرعد: 28]

«(እነሱም) እነዚያ ያመኑ፣ ልቦቻቸውም አላህን በማውሳት

ጉልሁ እውነታ

«የዶክትሬት ዲግሪ ጥናቱ በስነ-ምሕርትና በአገር (nation) ግንባታ ላይ ያተኮረ ሲሆን፣ መሠረታዊ የእስላም ማእዘናት አገርን በማሕበራዊ፣ ኢኮኖሚያዊና መንፈሳዊ ዘርፎች ዳግም ለመገንባት ትልቅ መሠረት የሚጥሉና ጠቃሚ መርህ የሚያቀርቡ መሆናቸውን ለማወቅ ችያለሁሉና።»

ዶክተር ዳግለስ የሪጂና ከንቲባ

ሃይማኖተኝነት ለበሽታዎች ፈውስ ነው

«ጠንካራ እምነትና ሃይማኖትን አጥብቆ መያዝ፣ ጭንቀትን፣ ስጋትንና ውጥረትን ለማስወገድና እነዚህን በሽታዎች ለመፈወስ አመርቂ ውጤት እንዳላቸው የስነልቦና ሐኪሞች ይገነዘባሉ።»

ዴል ካርኒጂ አሜሪካዊ ደራሲ

ራስህን በራስህ ፈውስ

«ለመንፈስ ጭንቀት ታላቁ ፈውስ በአላሳ ማመን ነው።»

ዊልያም ጆምስ አሜሪካዊ የስነልቦና ሊቅ

ሁለቱ ይለያያሉ

«ቁሳዊነት ሁሌም የሚያረጋግጠው በእንስሳና በሰው መካከል የጋራ የሆነውን ነገር ሲሆን . . ሃይማኖት ግን በሁለቱ መካከል ያለውን ልዩነት ያረጋግጣል።»

ዐሊ ዕዘት ቢጎሊች የቀድሞ የቦስኒያ ሄርገላንዲያ ሪፐብሊክ ፕሬዚዳንት

የሚረኩ ናቸው፤ንቁ አላህን በማውሳት ልቦች ይረካሉ።»[አል ረዕድ:28]

በግፍና በጭቆና እሳት ተለብልቦ ምሬት ሲሰማው ይህ ዩኒቨርስ ፈጣሪ ጌታ እንዳለው፣ ቆይቶም ቢሆን ለጭቁን ተጎጂው ረድኤቱ እንደሚመጣ፣ እያንዳንዱ ሰው እንደሥራው ዋጋውን የሚያገኝበትና በጎ የሠራም ሆነ ክፉ የሠራው ፍርድን የሚያይዘው የትንሣኤ ቀን ስለመኖሩ እርግጠኛ ይሆናል። በዚህም በአላህ (ሱ.ወ.) ላይ በሚኖረው መተማመንና እርግጠኝነት ልቡ ይረካል። አላህ (ሱ.ወ.) እንዲህ ብሏል፦

﴿عَمَّا قَمِنَ لِقَمِّنِ رَضَوْنَ اللَّهُ كَمَنْ بَاءَ بِسَخَطٍ مِّنَ اللَّهِ وَمَأْوَهُ جَهَنَّمَ وَيَسَّ الْمَصِيرُ﴾ [آل عمران: 117]

«የአላህን ውድታ የተከተለ ሰው፣ ከአላህ በኾነ ቁጣ እንደ ተመለሰና መኖሪያው ገሀም አንደኛ ሆነ ሰው ነውን? መመለሻውም ምን ይከፋ!»[አሊ. ዒምራን:162]

በተቃራኒው ደግሞ አላህን (ሱ.ወ.) ማወቅና በርሱ ማመንን ያጣ ሰው ሁሉንም ኃይል ያጣ፣ የመንፈስ እርካታና ውስጣዊ መረጋጋትን፣ ደስተኝነትንም ተነፍሳ በጭንቀት በውጥረትና በሀዘን ማእበል ውስጥ የሚኖር ሰው ነው። የተረጋጋ አእምሮም ሆነ ውስጣዊ ሰላም የሌለው ሲሆን፣ ብቸኛ ግቡ ሥጋዊ መደሰቻንና ስሜታዊ ፍላጎቶችን ለማርካት ገንዘብ ማሳደድ ነው። የሚኖርለት ዓላማም ሆነ የሕይወት ግብ የሌለው፣

ሰባኪያን ሐኪሞች

«የስነልቦና ሐኪሞች አዲስ ዓይነት ሰባኪያን እንጂ ሌላ አይደሉም። ሃይማኖትን አጥብቀን እንድንይዝ የሚጎተጉቱን የወዲያኛውን ዓለም የገሀም ቅጣት በመስጋት ሳይሆን፣ ሃይማኖትን እንድንይዝ የሚመክሩን የዚህ ዓለማዊ ሕይወት ሲኦል፣ ከየጨንጎራ ቁስልን፣ የስነልቦና መናድንና የእብደትን ገሀም በመስጋት ነው።»

ሄንሪ ፎርድ የአሜሪካው ፎርድ ኩባንያ መስራች

ደስተኝነትን ፍለጋ ሲለፋና ሲባዝን የሚኖር፣ የስጋዊ ፍላጎቶቹ ተገዥ ሆኖ የሚኖር በመሆኑ ከሰውነት እየወረደ ወደ አንስሳዊነት ብቻ ሳይሆን ከዚያም ወደ ክፋ ይዘቅጣል። አላህ (ሱ.ወ.) እንዲህ ብሏል፦

﴿أَمْ تَحْسَبُ أَنَّ أَكْثَرَهُمْ يَسْمَعُونَ أَوْ يَعْقِلُونَ إِنْ هُمْ إِلَّا كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ سَبِيلًا﴾ [الفرقان: 44]

«ይልቁንም አብዛኞቻቸው የሚሰሙ፣ ወይም የሚያውቁ፣ መኾናቸውን ታስባለህን? እነርሱ እንደ እንስሳዎች እንጂ ሌላ አይደሉም። ከቶውንም እነሱ ይልቅ መንገድን የተሳሳቱ ናቸው።»[አል ፋርቃን: 44]

ስቃይና መከራ ስለወረረው የስነልቦና ውድመትና የውስጣዊ ጭንቀት ስለባ ይሆናል። አላህ (ሱ.ወ.) እንዲህ ብሏል፦

﴿وَمَنْ أَعْرَضَ عَن ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنْكًا وَنَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَعْمَى﴾ [طه: 124]

«ከግሣጼም የዞረ ሰው፣ ለርሱ ጠባብ ኑሮ አልለው፤ በትንሣኤም ቀን ዕውር ኾኖ እንቀሰቅሰዋለን።»[ጣዮ:124]

ጌታው ያወቀ፣ ኃይልነቱን የተገነዘበ፣ ለርሱ መፈጸም የሚገባቸውን ግዴታዎችም የተረዳ፣ ሽሪዓውን በመከተል ለትእዛዙ ታዛዥ በመሆንና ከእገዳዎቹ በመከልከል የርሱን ውድታ ለማግኘት የጓጓ፣ ጌታው በትንሹም

በትልቁም፣ በግልጹና በስውሩም፣ በሁሉም ጊዜና ስፍራም ለርሱ ወሳኝና የዘውትር

አስፈላጊው መሆኑን ያወቀ ሰው ይህን ሁሉ ከማያውቀው ሰው የተለየ ነው። አላህ (ሱ.ወ.) እንዲህ ብሏል፦

{يَتَأْتِيهَا النَّاسُ أَنْتُمْ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ هُوَ الْعَنِيُّ الْحَمِيدُ} [فاطر: 10]

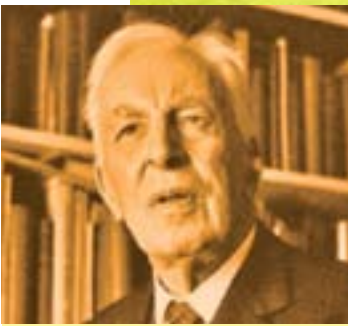
«እላንተ ሰዎች ሆይ! እናንተ (ሁል ጊዜ) ወደ አላህ ከጃዮች ናችሁ፤ አላህም እርሱ ተብቃቂው ምስጋኑ ነው።» [4ጠ.ር:15]

ልቡ በጥርጣሬና በግራመጋባት ተሞልቶ እርግጠኝነትን ማጣትና ባዶ ግምቶች ወደ መከፋትና ተስፋ መቁረጥ ጨለማ የወሰዱት ሰው፣ ዓለማዊ መደባቸውንና ጊዜያዊ ማርኪያዎችን ቢያገኝም፣ ከፍተኛ ሹመትና ማእረግ ማግኘት ቢሳካለትም እንኳ እውነተኛ ደስተኝነትንና ውስጣዊ እርካታን የማግኘት ጥረቱ ከንቱ ይሆናል። አላህን ለማግኘት ያልታደለ ምን አግኝቶ?! አላህን ያገኘ ምን አጥቶ?!

ዘመነ ጭንቀት

«ዛሬ የምንኖረው በዘመነ ጭንቀት ነው፤ የሳይንስና የቴክኖሎጂ ስኬቶች ለሰው ልጅ እድገትና ብልጽግናን መጨመራቸው እሙን። ይሁን እንጂ ደስተኝነትንና ውስጣዊ እርካታን አልጨመሩለትም። በተጻራሪው ጭንቀትን፣ ተስፋ መቁረጥንና በሕይወቱ ውስጥ ያለውን ውብ ትርጉም ያሳጡትን የስነልቦና በሽታዎችን ነው የጨመሩለት።»

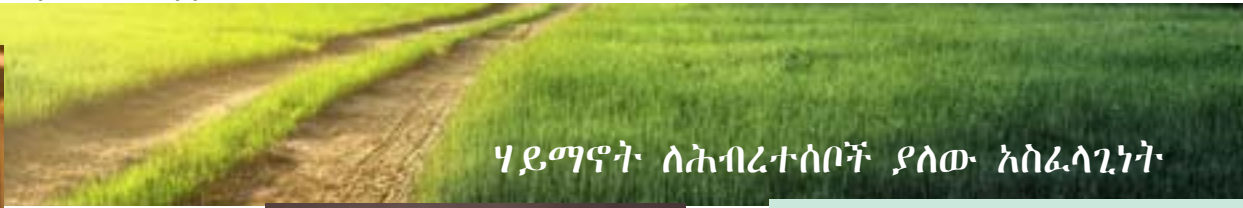
ሬይኔ ዶሎ የኖቤል ሽልማት ተሸላሚ ደራሲ

ሃይማኖት ሕይወት ነው

«ሃይማኖት ወሳኝ ከሆኑ የሰው ልጅ ተፈጥሯዊ ተስጋኝነት አንዱ ነው። የሃይማኖት እጦት አንድን ሰው፣ ምንም የራሱ ካልሆነ ገበታ ላይ ሃይማኖታዊ ማጽናኛ ፍለጋ ለመሄድ ወደሚያስገድደው የተስፋ መቁረጥና የመንፈስ ገዥነት ሁኔታ ያስገባል።»

አርኖልድ ቱዌይንቢ እንግሊዛዊ ታሪክ ጸሐፊ

ሃይማኖት ለሕብረተሰቦች ያለው አስፈላጊነት

ሃይማኖት ለግለሰብ ወሳኝ አስፈላጊ ከሆነ ዘንድ ለሕብረተሰቦች የሚኖረው አስፈላጊነት ይበልጥ የጸና ይሆናል። የሰው ልጆች ሕይወት በመካከላቸው በሚኖረው በበጎ ነገሮች ላይ የመረዳዳትና የመተባበር መሰረት ላይ እንጂ የማይታነጽ በመሆኑ፣ ሃይማኖት ለአንድ ሕብረተሰብ የመከላከያ ጋሻ ነው። አላህ (ሱ.ወ.) እንዲህ ብሏል፦

{وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبَيْرِ وَالْقَوَىٰ وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ} [المائدة: 2]

«በበጎ ነገርና አላህን በመፍራትም ተረዳዱ፣ ግን በኃጢአትና ወሰንን በማለፍ አትረዳዱ።» [አል ማሕዳህ: 2]

ይህ ተራድኦና ትብብር ሊኖር የሚችለው ደግሞ ግንኙነቶቻቸውን በሚያደራጅ ፣ ግዴታዎቻቸውን በሚወስንና ለመብቶቻቸው ዋስትና በሚሰጥ ሥርዓት አማካይነት ብቻ ነው። እንዲህ ዓይነቱ ሥርዓትም የግዴታ ውስጠ ዐዋቂና ጥበብ ረቂቅ በመሆኑ ከማንም በላይ ለፈጠራቸው ፍጡራን የሚበጀውን ከሚያውቀው ኃያል አምላክ ዘንድ የመጣ መሆን ይኖርበታል።

{أَلَا يَعْلَمُ مَنْ خَلَقَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ} [المالك: 14]

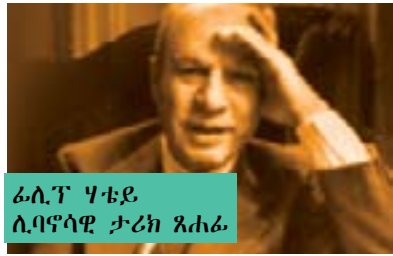
«የፈጠረ አምላክ እርሱ ዕውቀተ ረቂቁ ፣ ውስጥ አዋቂው ሲኾን (ምስጢርን ሁሉ)»

እና አውጥቶ የሚናገር ማስረጃ

«የምንወደው ማንኛውም ነገር መመንግብ፣ እንዲያውም ሳይንስንና እንዲያውም ነጻነትም ሊከሸፍ ይችላል። ሃይማኖታችን ግን ፈጽሞ ሊከሸፍ አይችልም። ይልቁንም ሰውን በምድራዊ ሕይወት ወራዳ ጠባብ መተላለፊያዎች ውስጥ ብቻ ወስኖ ለማስቀረት የሚፈልገው የቁሳዊነት አመለካከት ውድቅ መገኘትን ሮሆ የሚናገር ማስረጃ እንደሆነ ይቀጥላል።»

አርኖልድ ሬይን ፈረንሳይ ታሪክ ጸሐፊ

ፊ.ሲ.ፕ ሃቴይ ሊባኖሳዊ ታሪክ ጸሐፊ

እውነተኛው ሕግ

«እስላማዊው ሽሪን (ሕግ) ሃይማኖታዊውንና ዓለማዊውን ለይይቶ የማይመለከት ሲሆን፣ የሰው ልጅ ከአላህ ጋር የሚኖሩትን ግንኙነቶች፣ ለአላህ ያለበትን ግዴታዎች በመደንገግ ያደራጃል። የሰው ልጅ ከመሰል ሰብአዊ ወንድሙ ጋር የሚኖሩትን ግንኙነቶችም እንዲሁ ይደነግጋል። ከሃይማኖታዊ ዓለማዊና ሌሎችም ጉዳዮች ጋር የተያያዙ ሁሉም የአላህ ትእዛዝና እገዳዎች ቁርካኔ ውስጥ ስፍራዎች። ቁርካኔ ውስጥ ከስድስት ሺ አንቀጾች በላይ ሲኖሩ አንድ ሺ ያህሎቹ ድንጋጌዎችን የሚመለከቱ ናቸው።»

ለስሜታዊ ዝንባሌዎች ቦታ የሌለው ሃይማኖት

«ሙሉመድ በመዲና ላገኙት ሞቅ ያለ አቀባበል ምክንያት ከሆኑት ውስጥ ለሌላው መደብ የመዲና ነዋሪዎች ወደ እስላም መግባት የማህበረሰቡ ችግር ሆኖ ለቆየው ለዚያ ሥርዓተ አልባኝነት መፍትሔ ሆኖ መታየቱ አንዱ ነው። ይህም በእስላም ውስጥ ባገኙት ጥብቅ የአነዋነዋር ሥርዓትና የሰዎችን ልቅና አፈንጋጭ ስሜታዊ ዝንባሌዎች ከግለሰባዊ ዝንባሌዎች በላይ ከሆነው ሥልጣን ለተደነገጉ ሕጎች ተገዥ በማድረግ አቅሙ ነው።»

ቶማስ አርኖልድ አንግሊዛዊ ኦሪየንታሊስት

እእምሯችሁ የት ሄደዋል?

«በአላህ መኖር ለምንድነው የምትጠራጠሩት? እርሱ ባይኖር ኖሮ ባቤቱ ክህደት በ ፈ ጸ መ ች ብ ጃ ፣ አ ገ ል ጋ ዬ ም በሰረቀን ነበር።»

ቮልተር ፈረንሳዊ ፈላስፋ

አያውቅምን። [አል ሙልክ:14]

የሰው ልጆች ከሃይማኖት ከሕግጋቱና ከሥርዓቱ ባፈነገጡ ልክ ፣ በ ጥ ር ጣ ሬ ፣ በ ጥ መ ት ፣

በብክነት፣ በመባዘን፣ ግራ በመጋባት፣ በመናጠነትና በመላየለሽነት ጨለማ ውስጥ ይዋጣሉ።

በሕብረተሰቡ ውስጥ አንድነትን ሰላምንና መረጋጋትን ለማስፈን፣ ሕግና ሥርዓትን ለማስከበር ከሃይማኖት ኃይል ጋር የሚነጻጸር ወይም የሚቀርበው ምንም ዓይነት ሌላ ኃይል በዓለም ላይ የለም። የዚህ ምስጢር ደግሞ የሰው ልጅ እንቅስቃሴዎቹና ድርጊቶቹ በራሱ ምርጫ የሚፈጸሙና በማይታይና በማይጨበጥ ነገር የሚመሩ በመሆናቸው ከተቀሩት ሕያው ፍጥረታት ሁሉ የተለየ ነው። እንቅስቃሴዎቹና ድርጊቶቹ የሚመሩት መንፈሱን በሚያጠራ፣ ጸባይና ስነምግባሩን በሚገራ፣ ግልጽን አካላዊ እንቅስቃሴውን እንደሚቆጣጠረው ሁሉ ስውሩን ውስጣዊ ሕሊናዊ ሁኔታውንም በሚቆጣጠረው ሃይማኖታዊ እምነት ነው።

{وَأَن تَجْهَرُوا بِالْقَوْلِ فَيَفْتَنَهُنَّ يَتَّبِعْنَ لَيْسَ وَأَخْفَىٰ} [طه: 7] «በንግግር ብትጮኹ፣ (አላህ ከጨካኝቱ የተብቃቃ ነው)፣ እርሱ ምስጢርን፣ በጣም የተደበቀንም ያውቃልና።» [ጣዮ: 7]

የሰው ልጅ ትክክለኛም ይሁን የተሳሳተ የሚመራው ሁሌም በእምነት (በዐቂዳ) ነው። ዐቂዳውጥሩና ትክክለኛ ከሆነ ነገሩ ሁሉ መልካም ይሆንለታል፤ መጥፎና የተሳሳተ ከሆነ ደግሞ ነገሩ ሁሉ የተበላሸ ይሆናል። በመሆኑም ሃይማኖት በሰዎች መካከል በይነሰባዊ ግንኙነቶች በፍትሕና ርትክ መሠረቶች ላይ የታነጹ እንዲሆኑ የሚያደርግ አስተማማኝ ዋስትና ነው።

በዚህ ምክንያትም ሃይማኖት ማሕበረሰባዊ ግዴታ በመሆኑ በሕዝቦች መካከል የሚይዘው ስፍራ ልብ በሰው አካል ውስጥ የሚይዘው ስፍራ መሆኑ አስደናቂ አይሆንም።

ሃይማኖት በአጠቃላይ መልኩ ይህን የመሰለ ደረጃ የያዘ ሲሆን፣ ዛሬ በዓለም ላይ የምናስተውለው ግን የተለያዩ ሃይማኖቶች እምነቶችና ጎራዎች መኖራቸውን ነው። የእያንዳንዱ እምነትና ጎራ ተከታዮችም በእምነታቸው ደስተኞች ሆነው የሙጥኝ መያዛቸውን እንመለከታለን። ታዲያ የሰው ልጅ የሚጓጓለትን ግብ እውን የሚያደርግለት እውነተኛው ሃይማኖት የትኛው ይሆን? የእውነተኛ ሃይማኖት መመዘኛዎችስ ምንድናቸው?!

የእውነተኛ ሃይማኖት መመዘኛዎች

የአንድ እምነት ተከታይ የሆነ ሰው የርሱ እምነት ከተቀሩት እምነቶች ሁሉ ትክክለኛውና ዓይነተኛው እምነት ስለመሆኑ ሁሌም ሙሉ በሙሉ እርግጠኛ ሆኖ እናገኘዋለን። የያንዳንዱ እምነት ተከታይም ይህን የሚተነትንበት የራሱ የተለየ መንገድ አለው። የብልሹ ሰው ሠራሽ ወይም የተዛቡ ሃይማኖቶች ተከታዮች የእምነታቸውን ትክክለኛነት የሚተነትኑት አባቶቻቸው ይህን ሲከተሉ ያገኙቸው መሆኑንና የነሱን ዱካ የሚከተሉ መሆናቸውን በመግለጽ ነው። አላህ (ሱ.ወ.) እንዲህ ብሏል፦

{وَكَذَلِكَ مَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي قَرْيَةٍ مِنْ نَذِيرٍ إِلَّا قَالَ مُتْرَفُوهَا إِنَّا وَجَدْنَا آبَاءَنَا عَلَىٰ أُمَّةٍ وَإِنَّا عَلَىٰ آثَرِهِمْ مُّقْتَدُونَ} [الزخرف: 23-24] «... قُلْ أُولُو جِحْتِكُمْ بِأَهْدَىٰ مِمَّا وَجَدْتُمْ عَلَيْهِ آبَاءَكُمْ قَالُوا إِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ} [الزخرف: 23-24]

«(ነገሩ) እንደዚሁም ነው፤ ከበሬትህ በማንኛውም ከተማ ውስጥ አስፈራሪን አልላክንም፣ ቅምጥሎችዎ፣ እኛ አባቶቻችንን በሃይማኖት ላይ አገኘን፤ እኛም በፈለግንታቸው ላይ ተከታዮች ነን ያሉ ቢኾኑ እንጅ። (አስፈራሪው) አባቶቻችሁን በርሱ ላይ ከአገኛችሁበት ይበልጥ ቀጥተኛን (ሃይማኖት) ባመጣላችሁም? አላቸው፤ እኛ በርሱ በተላካችሁበት ነገር ከሓዲዎች ነን አሉ።» [አል ዮሴፍ: 23-24]

በተጨማሪም አላህ (ሱ.ወ.) እንዲህ ብሏል፦ {وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ اتَّبِعُوا مَا أَنزَلَ اللَّهُ قَالُوا بَلَىٰ نَتَّبِعُ مَا أََلْفَيْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا أَوَلَوْ كَانَ آبَاؤُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ شَيْئًا وَلَا يَهْتَدُونَ} [البقرة: 170-171] «... كَمَثَلِ الَّذِينَ يَنْعِقُونَ بِمَا لَا يَسْمَعُونَ إِلَّا دُعَاءً وَنِدَاءً صُمُّ بُكْمٌ عُمْى فَهُمْ لَا يَعْقِلُونَ} [البقرة: 170-171]

https://www.path-2-happiness.com/am

«ለነርሱም አላህ ያወረደውን ተክተሉ በተባሉ ጊዜ፣ አይደለም አባቶቻችንን በርሱ ላይ ያገኘንበትን ነገር እንከተላለን ይላሉ፤ አባቶቻቸው ምንም የማያውቁና (ወደ አውነት) የማይመሩም ቢኾኑ (ይከተሉዋቸዋልን?) የነዚያም የካዱት(ና ወደ ቅን መንገድ የሚጠራቸው ሰው) ምሳሌ እንደዚያ ድምጽንና ጥሪን በስተቀር ሌላን በማይሰማ (እንስሳ) ላይ እንደሚጮኹ ብጤ ነው፤ (እነርሱ) ደንቆሮዎች፣ ዲዳዎች፣ ዕውሮች ናቸው፤ ስለዚህ እነርሱ አያውቁም።» [አል በቀራህ:170-171]

አቋማቸው አእምሮን ማሰራት ወይም ማሰብና ማስተዋል ሳያስፈልግ በአስጠለው ጭፍን ተከታይነት ላይ የሚሞረኩ ነው። ወይም በተሳሳቱ፣ በተጣመሙና እርስ በርሳቸው የሚጋጩ፣ ትክክለኛ ስለ መሆናቸው ማስረጃም ሆነ ማረጋገጫ በሌላቸው ዘገባዎች ላይ ይሞረኩላሉ። በእርግጥ እንዲህ ያሉ ነገሮችን ሃይማኖቶችንና እምነቶችን በሚመለከት በማስረጃነት ማቅረብ ስሕተት ነው።

እውነት የማከፋፈል አንድ ብቻ በመሆኑ እነዚያ እምነቶች ሁሉ በአንድ ጊዜ ትክክለኞች ይሆናሉ ማለት ፈጽሞ የማይቻል ነው፤ አሊያ እውነት እርስ በርሱ የሚጸረር ሊሆን ነው፤ ይህ ደግሞ ጤናማ አእምሮ የማይቀበለው ነገር ነው።

{وَلَوْ كَانُ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا} [النساء: 82]

«ከአላህ ሌላ ዘንድ በነበረ ኖሮ፣ በርሱ ውስጥ ብዙን መለያየት ባገኙ ነበር።» [አል ኒሳእ:82] ታዲያ እውነተኛው ሃይማኖት ምንድነው? ከነዚህ እምነቶች መካከል አንዱ ብቻ እውነተኛው እምነት ነው መመዘኛውን የማያሟሉ የተቀሩት እምነቶች ብልሹና የተሳሳቱ ናቸው ለማለት የሚያስችሉን መመዘኛዎች የትኞቹ ናቸው?!

መመዘኛዎቹ የሚከተሉት ናቸው፦ አንደኛ ፦ የሃይማኖቱ ምንጭና መገኛ መለኮታዊነት ማለትም ከአላህ (ሱ.ወ.) ዘንድ የተላለፈ መሆን ነው። ይህም ለአገልጋዮቹ ያደርስ ዘንድ በመልካክ አማካይነት ከአላህ መልክተኞች ወደ አንዱ የተላለፈ መሆን ማለት ነው። እውነተኛው ሃይማኖትም ይህን

የኒቨርስ ከፈጠረው አላህ (ሱ.ወ.) የተላለፈ ሃይማኖት ሲሆን፣ ባስተላለፈላቸው ሃይማኖት መሠረት ፍጡራንን በትንሣኤው ቀን የሚጠይቃቸውና የሚመረምራቸው አላህ (ሱ.ወ.) ብቻ ነው። አላህ (ሱ.ወ.) እንዲህ ብሏል፦

{إِنَّا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ كَمَا أَوْحَيْنَا إِلَى نُوحٍ وَالْتَّيِّبِينَ مِنْ بَعْدِهِ وَأَوْحَيْنَا إِلَى إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَسْبَاطِ وَعِيسَى وَأَيُّوبَ وَيُونُسَ وَهَارُونَ وَسُلَيْمَانَ وَآدَمَ إِنَّا ذَاوَرَدَ زُجُورًا قَبْلَ وَرُسُلًا لَمْ نَقْضُصْهُمْ عَلَيْكَ وَكَلَّمَ اللَّهُ مُوسَى تَكْلِيمًا} [النساء: 163-165]

«እኛ ወደ ኑሕና ከርሱ በኋላ ወደ ነበሩት ነቢያት እንዳወረድን፣ ወደ አንተም አወረድን፤ ወደ ኢብራሂምም፣ ወደ እስማኢልም፣ ወደ እስላምም፣ ወደ የዕቁብም፣ ወደ ነገዶቹም፣ ወደ ዒሳም፣ ወደ አዩብም፣ ወደ ዩኑስም፣ ወደ ሃሩንና ወደ ሱላይማንም አወረድን፤ ለዳውድም ዘቡርን ሰጠነው። ከዚህም በፊት በአንተ ላይ በእርግጥ የተረክናቸውን መልክተኞች፣ ባንተ ላይም ያልተረክናቸውን መልክተኞች (እንደላክን፣ ላክን)። አላህም ሙሳን ማነጋገርን አነጋገረው።» [አል ኒሳእ:163-165]

በዚህ መሠረት ከአላህ ጋር ሳይሆን ከራሱ ጋር የተዛመደ ሃይማኖት ይዞ የሚመጣ ማንኛውም ሰው ሃይማኖቱ የግድ ውድቅ የሆነ ሃይማኖት ነው። ሰዎች የሚፈጥሩትና እየጨመሩበትና እየቀነሱበት የሚያሻሽሉት ሃይማኖትም እንዲሁ ውድቅና ተቀባይነት የለውም። ሃይማኖትን የሚያሻሽሉትና የሚለዋውጡት ለፈጠራቸው ሰዎች የሚበጀውን ከማንም በላይ ከሚያውቀው አላህ የሚያውቁ አይደሉም።

{أَلَا يَعْلَمُ مَنْ خَلَقَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ} [الملك: 14]

«የፈጠረ አምላክ እርሱ ዕውቀተ ረቂቁ፣ ውስጥ አዋቂው ሲኾን (ምስጢርን ሁሉ) አያውቅምን።» [አል ሙልክ:14]

አለዚያም አሻሻዩና ለዋዋጩ ራሱን ለፈጠራቸው ሰዎች የሚበጀውን ከማንም በላይ የሚያውቅ ፈጣሪ ጌታ አድርጎ ሾሟል ማለት ነው። አላህ (ሱ.ወ.) ግን ይህን ከመፍቀድ የጠራና ላቀ ነው። አላህ (ሱ.ወ.) እንዲህ ብሏል፦

{أَفَعَبَّرَ دِينَ اللَّهِ يَبْعُونَ وَلَهُ أَسْلَمَ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا وَإِلَيْهِ يُرْجَعُونَ} [ال]

አንድ ብቻ ነው

«በእስላም ውስጥ መሰረታዊው አውነታ የአላህ አንድነት ነው። አላህ አንድ ነው፣ ሙሉ ሙሉ የአላህ መልክተኛ ነው። ማጋራት ግን ወደ ጎን ተሸቀንጥሯል፤ አባትም ሆነ ልጅ የለም፤ ቅዱስ በሆነው ነገርና በዓለማዊው ነገር መካከል፣ በምሥራቃዊውም ሆነ በምዕራባዊው መካከልም ልዩነት የለም። ያለው አንድ ዓለምና አንድ ሃይማኖት ነው።»

ሚካኤል ሂምዝ እንግሊዛዊ ጸሐፊ

https://www.path-2-happiness.com/am

[عمران: ۸۳]

የአላህ ፍጡር

«በዚህ ዓለም ላይ ያለው እያንዳንዱ ነገር በሆነ ምክንያት የተፈጠረ አድርገው ስለሚቆጥሩ፣ ትናንሽ ሕጻናት በአምላክ የማመን ቀዳሚ ተፈጥሮያዊ ዝግጅት አላቸው። ይህም ብቻ ሳይሆን ሕጻናት ወደ አንዱ ደሴት ወስደን ብንጥላቸውና ለብቻቸው ቢያድጉ በአላህ የሚያምኑ ሆናሉ።»

ጃስቶን ባሪየት
በኦክስፎርድ ዩኒቨርሲቲ የሰብአዊ ሳይንስ ተመራማሪ

«በሰማያትና በምድር ያሉ ሁሉ፤ በውድም በግድም ለርሱ የታዘዙ፣ ወደርሱም የሚመለሱ ሲኾኑ (ከሐዲዎች) ከአላህ ሃይማኖት ሌላን ይፈልጋሉ-ን?» [አሊ. ዓ.ም. 2:83]

በተጨማሪም አላህ (ሱ.ወ.) እንዲህ ብሏል፦
{فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّىٰ يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ} [النساء: 65]

«በጌታህም እምላለሁ (አላህ በራሱ መማሉ ነው) በመካከላቸው በተከራከሩበት ፍርድ እስከሚያስፈርዱ። ድረስ አያምኑም። (ምእመን አይኾኑም)።» [አል ኒሳእ: 65]
ሁለተኛ፦ ሃማኖቱ አንድ አላህን ብቻ ለመገዛትና እርሱን ብቻ ለማምለክ ጥሪ የሚያደርግ፣ በርሱ ማጋራትን (ሽርክን) የሚከለክል መሆን። ለተውሐድ ጥሪ ማድረግ የሁሉም ነብያትና መልአክተኞች ጥሪ መሠረት ነው። ሽርክ፣ ባእድ አምልኮና ጣዖታዊነት ደግሞ ከጤናማ ተፈጥሮና ከአስተዋይ አእምሮ ሀሁ ጋር የሚጣረስ ነው። አላህ (ሱ.ወ.) እንዲህ ብሏል፦

{وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَّسُولٍ إِلَّا يُوحِي إِلَيْهِ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدُونِ} [الأنبياء: 109]

«ከአንተ በፊትም፣ እነሆ ከኔ ሌላ አምላክ የለምና ተገዙኝ በማለት ወደርሱ የምናወርድለት ቢኾን እንጅ ከመልአክተኛ አንድንም አልላክንም።» [አል ኦንቢያ: 25]

እያንዳንዱ ነብም ለሕዝቦቹ እንዲህ ብሏል፦
{اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهِ غَيْرُهُ ۚ إِنَّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ} [الأعراف: 59]

«አላህን ተገዙ፤ ለናንተ ከርሱ ሌላ ምንም አምላክ የላችሁም፤ እኔ በናንተ ላይ የከባድ ቀንን ቅጣት እፈራላችኋለሁ።» [አል አዕራፍ: 59]

በመሆኑም ሽርክን የሚቀበል፣ ነብይንም ይሁን መልአክን ወይም ጻድቅን (ወሊደ)፣ ሰብአዊ ፍጡርንም ይሁን ግሉዝ ነገርን በአላህ አምልኮ የሚያጋራ ማንኛውም ሃይማኖት ተቀባይነት

የሌለው ውድቅ ሃይማኖት ነው። አምልኮ (ዕባዳ) ተጋሪ ለሌለው ለአንድ አላህ ብቻ የተገባ ሲሆን፣ ሽርክና ጣዖታዊነት ግልጽ ጥመት ነው። መሰረቱ ከአላህ ዘንድ ቢሆን እንኳ ሽርክ ብክለት

የአፈተረት ደዌ
«ሳይንስ ለአፈተረቶች መርዘ መድኃኒት ነው»
አዳም እስማዚ
እስኩጥንዳዊ ፈላስፋ

የገባባት ማንኛውም ሃይማኖትም ውድቅና ተቀባይነት የሌለው ሃይማኖት ነው። አላህ (ሱ.ወ.) ለዚህ አስደናቂ ምሳሌ ሲገልጽልን እንዲህ ብሏል፦

{يٰۤاَيُّهَا النَّاسُ ضُرِبَ مَثَلٌ فَاَسْتَمِعُوا لَهُ ۗ اِنَّ الَّذِيْنَ تَدْعُوْنَ مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ لَسَن يَخْلُقُوْا ذُبٰبًا وَّلَوْ اٰجْتَمَعُوْا لَهُ ۗ وَاِنْ يَّسْئَلْنٰهُمْ الذُّبٰبُ شَيْۤا لَّا يَسْتَنْقِذُوْهُ مِنْهُ ضَعُفُ الطَّالِبِ وَاَلْمَطْلُوْبِ ﴿۷۳﴾ مَا قَدَرُوْا اللّٰهَ حَقَّ قَدْرِهٖ ۗ اِنَّ اللّٰهَ لَقَوِيٌّ عَزِيْزٌ ﴿۷۴﴾ [الحج: 173-174]

«አላንተ ሰዎች ሆይ! አስደናቂ ምሳሌ ተገልጿልህ። ለርሱም አድምጡት፤ እነዚያ ከአላህ ሌላ የምትገግግላቸው (ጣዖታት)፣ ዝምብን ፈጽሞ አይፈጥሩም፤ ለርሱ (ለመፍጠር)፣ ቢሰበሰቡም እንኳ፣ (አይችሉም)፤ አንዳችንም ነገር ዝንቡ ቢነጥቃቸው ክርሱ አያስጥሉትም፤ ፈላጊውም ተፈላጊውም ደከሙ (ገዥውም ተገዥውም ደካሞች ናቸው)። አላህን ተገቢ ክብሩን አላከበሩትም፤ አላህ በጣም ኃያል አሸናፊ ነው።» [አል ሐጅ: 7374]

ምስተኛ፦ ከሰው ልጅ ትክክለኛና ጤናማ ተፈጥሮ ጋር የሚጣጣም መሆን። አላህ (ሱ.ወ.) እንዲህ ብሏል፦

{فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا فِطْرَتَ اللَّهِ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ اللَّهِ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ} [الروم: 30]

«ወደ እውነት ተዘንባይ ኾነህ ፊትህን ለሃይማኖት ቀጥ አድርግ፤ የአላህን ፍጥረት ያችን አላህ ሰዎችን በርስዋ ላይ የፈጠረባትን (ሃማኖት ይዘቀት)፤ የአላህን ፍጥረት መለወጥ የለም፤ ይህ ቀጥተኛ ሃይማኖት ነው፤ ግን አብዛኛዎቹ ሰዎች አያውቁም።» [አል ሩም: 30]

ተፈጥሮ የሰዎች ፈጣሪ ሰዎችን የሕልውናቸው አካል አድርጎ የፈጠራባቸውን ሁሉ የሚያካትት ሲሆን፣ ሃይማኖት ከሰው ልጅ ተፈጥሮ ጋር የማይጣጣም ሊሆን አይችልም። አለዚያ ፈጣሪ ሃይማኖቱን አልደነገገም ማለት ሲሆን ይህ ደግሞ ሊሆን የማይችልና ሽርክም ነው።

አራተኛ፦ ከትክክለኛ አእምሮ ጋር የጠጣጣመ መሆን። ይህም ትክክለኛ ሃይማኖት የአላህ ሕግ፣ ትክክለኛ አእምሮም የአላህ ፍጡር በመሆናቸው የአላህ ሕግ ከአላህ ፍጡር ጋር ፈጥሞ ሊጣረስ አይችልም። አላህ (ሱ.ወ.) እንዲህ

ብሏል፦
 ﴿أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَتَكُونَ لَهُمْ قُلُوبٌ يَعْقِلُونَ بِهَا أَوْ آدَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا فَإِنَّهَا لَا تَعْمَى الْأَبْصَارُ وَلَكِنْ تَعْمَى الْقُلُوبَ الَّتِي فِي الصُّدُورِ ﴿٤٦﴾ [الحج: 46]

«ለነርሱም፣ በነርሱ የሚያውቁባቸው ልቦች፣ ወይም በነርሱ የሚሰሙባቸው ጆሮዎች፣ ይኖሩዎቸው ዘንድ፣ በምድር ላይ አይኙዱምን? እነሆ ዓይኖች አይታወሩም ግን እነዚያ በደረቶች ውስጥ ያሉት ልቦች ይታወራሉ።» [አል ሐጅ: 46]

ማስረጃችሁን አምጡ
 «ጥበብና ሰው እምነቱን በማስረጃ ላይ የሚያገኙ ነው»
 ዴቪድ ሂዩም
 እስከትላንዳዊ ፈላጎት

የሰው ሰውነት በስነምግባር ነው
 «ስነምግባር የሌለው ሰው በዓለም ተፈቶ የተለቀቀ አውራ ነው»
 አልቤር ካሞ
 ፈረንሳይ ፈላጎት

«በሰማያትና በምድር ውስጥ ለምእመናን ሁሉ (ለችሎታው) እርግጠኛ ምልክቶች አልሉ። እናንተንም በመፍጠር፣ ከተንቀሳቃሽ ም (በምድር ላይ) የሚበትነውን ሁሉ (በመፍጠር) ለሚያረጋግጡ ሕዝቦች ታምራቶች አልሉ። በሌሊትና መዓልት መተካካትም፣ ከሲሳም (ከዝናም) አላህ ከሰማይ ባወረደው፣ በነርሱም ምድርን ከሞተች በኋላ ለሰው በማድረግ፣ ነፋሶችንም (በያቅጣጫቸው) በማዘወድ፣ ለሚያውቁ ሕዝቦች ማስረጃዎች አልሉ። እነዚህ፣ ባንተ ላይ የምናነባቸው ሲኾኑ፣ የአላህ ማስረጃዎች ናቸው፤ ከአላህና ከማስረጃዎቹም ወዲያ በየትኛው ንግግር ያምናሉ?» [አል ጃሢድ: 3-6]

እውነተኛ ሃይማኖት በአፈተረት፣ በቅገርት፣ ሀሳቦችም ሆነ አንዱ ሌላውን በሚጻረር ሁኔታ በቅራኔዎች

የተሞላ ሊሆን አይችልም። ይህ ከጤናማ አመዛዥ አእምሮ ጋር የሚጻረር ነው። አንድን ትእዛዝ አስተላልፎ በሌላ ትእዛዝ ደግሞ ተቃራኒውን አያዝም። ለአንዱ ቡድን አንድን ነገር ፈቅዶ ለሌላው ቡድን ያንኑ ነገር እርም አያደርግም፤ በተመሳሳይ ጉዳዮች ላይ የተለያዩ ብያኔ አይሰጥም እርስ በርሳቸው የሚጣረሱ ውሳኔዎችን አያስተላልፍም።

አላህ (ሱ.ወ.) እንዲህ ብሏል፦
 ﴿أَفَلَا يَتَذَكَّرُونَ الْفُرْقَانَ وَلَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا ﴿٨٢﴾ [النساء: 82]

«ቁርአንን አያስተነትኑምን? ከአላህ ሌላ ዘንድ በነበረ ኖሮ፣ በነርሱ ውስጥ ብዙን መለያየት ባገኙ ነበር።» [አል ኒሳ: 82]

ይልቁንም በግልጽ ማስረጃዎች ላይ የተመሰረተ መሆኑም የግድ ነው። አላህ (ሱ.ወ.) እንዲህ ብሏል፦

﴿قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١١١﴾ [البقرة: 111]

«እውነተኞች እንደኾናችሁ አስረጃችሁን አምጡ፤ በላቸው።» [አል በቀራሁ: 111]

አምስተኛ፦ ለሰመልካም ስነምግባርና ለሰናይ ተግባራት ጥሪ የሚያደርግ መሆን። አላህ (ሱ.ወ.) እንዲህ ብሏል፦

﴿قُلْ تَعَالَوْا أَتْلُ مَا حَرَّمَ رَبِّيَ مَا هَرَءَ رُبُّكُمْ عَلَيْكُمْ أَأَلَّ تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ مِنْ إِمْلَاقٍ نَحْنُ نَرْزُقُكُمْ وَإِيَّاهُمْ وَلَا تَقْرُبُوا الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَّنَ وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ ذَٰلِكُمْ وَصْنُكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿١٩١﴾ وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ حَتَّىٰ يَبْلُغَ أَشُدَّهُ وَأَوْفُوا بِالْعَهْدِ وَالْعَهْدُ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْكُمْ لَا يُكَلِّفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا وَإِذَا قُلْتُمْ فَاعْدُوا وَلَا كَانَ ذَا قُرْبَىٰ وَبِعَهْدِ اللَّهِ أَوْفُوا ذَٰلِكُمْ وَصْنُكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٢٠٤﴾ وَأَلْ هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمًا فَاتَّبِعُوهُ وَلَا

ተጨባጭ ሁን

«ሕይወትን ተጨባጭ በሆነ ሁኔታ መመልከቱ፣ ፍጹማዊ ልባዊ ምክሩ፣ ለደግነትና ለመተዛዘን ጥሪ ማድረግ፣ ጥልቅ የሆነው የሰው ልጅ ትሩፋታዊ ተፈጥሮ መያዙ፣ እነዚህና ሌሎችም ምክንያቶች የእስላም ሃይማኖት አውነተኛ ስለመሆኑ ለኔ ከሁሉም የላቀ ታላቅ ማስረጃ ነበሩ።»

ዮል ዴንማርካዊ ኦሪየንታሊስት

ስነምግባር እፎይታ ነው

«እኔ የማውቀው ስነምግባራዊ የሆነ ተግባር ከፈጸምኩ በኋላ እፎይታ የሚሰጥህ መሆኑንና ኢስላምምግባራዊ የሆነው ደግሞ ከፈጸምኩ በኋላ እርካታ የማይሰጥህ መሆኑን ነው ነው።»

አርነስት ሀሚንግዌይ አሜሪካዊ ጸሐፊ

تَتَّبِعُوا السُّبُلَ فَتَفَرَّقَ بِكُمْ عَن سَبِيلِهِ ذَلِكُمْ وَصَلْتُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿١٥١﴾ [الأنعام: 151-152]

«ኑ፣ ጌታችሁ በናንተ ላይ እርም ያደረገውን ነገር (በርሱም ያዘዛችሁን) ላንብብላችሁ በላቸው፤ በርሱ (በአላህ) ምንም ነገር አታጋሩ፤ ለወላጆችም በጎን ሥራ (ሥሩ)፤ ልጆቻችሁንም ከድክነት ፍራቻ አትግደሉ፤ እኛ እናንተንም እነርሱንም እንመግባችኋለንና፤ መጥፎ በሥራዎችንም ከርሷ የተገለጸውንም የረደበቀውንም ሁሉ አትቅረቡ፤ ያችንም አላህ እርም ያደረጋትን ነፍስ በሕግ ቢኾን እንጂ አትግደሉ፤ ይህችሁ ታውቁ ዘንድ (አላህ) በርሱ አዘዛችሁ። የየቱምንም ገንዘብ፣ ብርታቱን (እካለ መጠን) እስኪደርስ ድረስ በዚያች እርሷ መልካም በኾነች ኹኔታ እንጂ አትቅረቡ፤ ስፍርንና ሚዛንንም በትክክል ምሉ፤ ነፍስን ችሎታዎን እንጂ አናስገድድም፤ በተናጋራችሁም ጊዜ፣ በዘመዶቻችሁ ላይ ቢኾንም እንኳ፣ (እውነትን በመናገር) አስተካክሉ፤ በአላህም ቃል ኪዳን ምሉ፤ ይኻችሁ ትገሠጹ ዘንድ በርሱ አዘዛችሁ። ይህም ቀጥተኛ ሲኾን መንገዴ ነው፤ ተከተሉትም፤ (የጥመት) መንገዶችንም አትከተሉ፤ ከ(ቀጥተኛው) መንገዱ እናንተን ይለያዩዎችኋልና። ይኻችሁ ትጠነቀቁ ዘንድ በርሱ አዘዛችሁ።» [አል ኦንዓም: 151-153]

በተጨማሪም አላህ (ሱ.ወ.) እንዲህ ብሏል፦

إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَايَ ذِي الْقُرْبَىٰ وَيَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَالْبَغْيِ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٩٠﴾ [النحل: 90]

«አላህ በማስተካከል፣ በማሳመርም፣ ለዝምድና ባለቤት በመስጠትም ያዛል፤ ከአስከፊም፣ (ከማመንዘር)፣ ከሚጠላም ነገር

ሁሉ፣ ከመበደልም ይከለክላል፤ ትገነዘቡ ዘንድ፣ ይገሥጻችኋል።» [አል ነሐል: 90]

ለውሽት፣ ለግድያ፣ ለግፍ፣ ለበደል፣ ለስርቆት፣ አስገድዶ ለመድፈር፣ ወላጆችን ለማስከፋትም ሆነ ለመሳሰሉት እኩይ ነገሮች ጥሪ የሚያደርግ ሃይማኖት ትክክለኛ ሃይማኖት ሊሆን አይችልም።

ስድስተኛ፦ የሰው ልጅ ከፈጣሪው ጋር የሚኖረውን ግንኙነትና ሰብአዊ ፍጡራን እርስ በርሳቸው በመካከላቸው የሚኖረውን ትስስር የሚያደራጅ መሆን። አላህ (ሱ.ወ.) እንዲህ ብሏል፦

مَا تَعْبُدُونَ مِن دُونِهِ إِلَّا أَسْمَاءٌ سَمَّيْتُمُوهَا أَنْتُمْ وَآبَاءُكُمْ مِمَّا أَنْزَلَ اللَّهُ بِهَا مِن سُلْطَانٍ إِنِ الْحُكْمُ لِلَّهِ أَمَرَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ ذَلِكَ الَّذِينَ الْفَكِيمُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٠﴾ [يوسف: 40]

«ከርሱ ሌላ እናንተና አባቶቻችሁ (አማልክት ብላችሁ) የጠራችኋቸውን ስሞች እንጂ አትግዙም፤ አላህ በርሷ ምንም አስረጅ አላወረደም፣ ፍርዱ የአላህ እንጂ የሌላ አይደለም፤ እርሱን እንጂ ሌላን እንዳትግዙ አሁን ይህ ትክክለኛው ሃይማኖት ነው፤ ግን አብዛኞቹ ሰዎች አያውቁም።» [ዮሴፍ: 40]

ያ ሃይማኖት የሰው ልጅ ፈጣሪውን አስመልክቶ የሚኖሩበትን ግዴታዎች ማደራጀት፣ በሰዎች መካከል የሚኖሩትን ግንኙነቶችም ሥርዓት የሚያስይዝ መሆን ይኖርበታል። አላህ (ሱ.ወ.) እንዲህ ብሏል፦

وَأَعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَبِذِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَالْحَارِ لِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَالْحَارِ الْجُنُبِ وَالصَّاحِبِ بِالْجَنبِ وَابْنِ السَّبِيلِ وَمَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ ﴿٣٦﴾ [النساء: 36]

«አላህንም ተገዙ፤ በርሱም ምንም አታጋሩ፤ በወላጆችና በቅርብ ዝምድና ባለቤትም፣ በየቱሞችም፣ በምስኪኖችም፣

ምርጫ ውርስ

ነገሮች ዋነኛው ሽሪዓ በመባል የሚታወቀው ሃይማኖታዊ ሕገ-ነው። የእስላም ሽሪዓ በዓይነቱ ልዩ ሲሆን፣ የያንዳንዱን ሙስሊም ሕይወት በሁሉም ፈርጅ የሚያደራጅ የመስኮታዊ ትእዛት ስብስብ ነው። አምልኮንና ሃይማኖታዊ ስነ ሥርዓቶችን የሚያጠቃልል ሲሆን ፖለቲካዊና ሕጋዊ መርሆዎችን ያካትታል።»

ጆዜፍ ሻክት ጆርመናዊ ኦሪየንታሊስት

https://www.path-2-happiness.com/am

https://www.path-2-happiness.com/am

በቅርብ ጎረቤትም፣ በሩቅ ጎረቤትም፣ በጎን ባልደረባም፣ በመንገደኛም፣ እጆቻችሁም ንብረት ባደረጓቸው (ባሮች)፣ መልካምን (ሥሩ)፣ አላህ ከራሳቸው ጉረኛ የሾነን ሰው አይወድም።» [አል ኒሳአ:36]

ሰባተኛ፦ ለሰብአዊ ፍጡር ከበሬታ የሚሰጥና በተከታዮቹ መካከል በጾታ፣ በቆዳ ቀለምም ሆነ በዘር ምክንያት ምንም ዓይነት አድልዎ የማያደርግ መሆን። የሰዎች መበላሰጫ ብቸኛው መለኪያ አላህን በመፍራትና በዕውቀት ላይ የተመሰረተ ሰናይ ተግባሩ ነው። አላህ (ሱ.ወ.) እንዲህ ብሏል፦

{وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ وَحَمَلْنَاهُمْ فِي الْوَجْدِ وَالْبَحْرِ} {الإسراء: 70} «የአደምንም ልጆች በእርግጥ (ከሌላው ፍጡር) አከበርናቸው፤ በየብስና በባሕርም አሳፈርናቸው።» [አል አስራአ:70]

በተጨማሪም አላህ (ሱ.ወ.) እንዲህ ብሏል፦

{يَتَأْتِيهَا الْيَأْسُ إِنَّمَا خَلَقْتَكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنثَىٰ وَجَعَلْتَكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَاكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ} {الْحُجُرَات: 13}

«እሳንተ ሰዎች ሆይ! እኛ ከወንድና ከሴት ፈጠርናችሁ፤ እንድትተዋወቁም ጎሳዎችና ነገዶች አደረግናችሁ፤ አላህ ዘንድ በላጫችሁ፣ በጣም አላህን ፈሪያችሁ ነው፤ አላህ ግልጽን ዐዋቂ፣ ውስጥንም ዐዋቂ ነው።» [አል ሐጃራት:13]

ሰምንተኛ፦ ምንም ዓይነት ወለም ዘለም ወደሌለበት፣ ለሰዎች መድሀን ወዳለበት፣ መሪ ብርሃን ወደሚሆናቸው ቀጥተኛው መንገድ የሚመራ መሆን። ጋኔን (ጅንን) ቁርካንን አዳምጦ እርስ በርሳቸው የተባባሉትን ሲነግረን አላህ (ሱ.ወ.) እንዲህ ብሏል፦

{قَالُوا يَفْقَرُونَ إِنَّمَا سَمِعْنَا كِتَابًا أُنزِلَ مِنْ بَعْدِ مُوسَىٰ مُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيْهِ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ وَإِلَى طَرِيقٍ مُسْتَقِيمٍ} {الأحقاف: 30}

«አሱም ፦ ሕዝቦቻችን ሆይ! እኛ ከሙሳ በኋላ የተወረደን መጽሐፍ፣ በፊቱ ያለውን (መጽሐፍ) የሚያረጋግጥ፣ ወደ እውነትና ወደ ቀጥተኛ መንገድ የሚመራ የሾነን ሰማን።» [አል አሕቃፍ:30]

በተጨማሪም አላህ (ሱ.ወ.) እንዲህ ብሏል፦

{وَنُزِّلَ مِنَ الْقُرْآنِ مَا هُوَ شِفَاءٌ وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ وَلَا يَزِيدُ

{الْقَلِيلِينَ إِلَّا خَسَارًا} {الإسراء: 82}

« ከ ቁርካን ም ፣ ለ ም እ መ ና ን መድኅኒትና እዝነት የሾነን እናወርዳለን፤ በጭቶችንም ከሳራን እንጂ ሌላ አይጨምርላቸውም።» [አል አስራአ: 82]

ቁርካን ከማይምነትና ከጥመት ጨለማ ወደ አላህ ተገኝነትና የሁለቱም ዓለማት ተድላ ሰዎችን የሚወስድ መሪ ብርሃን ነው። አላህ (ሱ.ወ.) እንዲህ ብሏል፦

{يَتَأَهَّلَ الْكِتَابَ قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ كَثِيرًا مِّمَّا كُنْتُمْ تُخْفُونَ مِنَ الْكِتَابِ وَيَعْفُو عَنْ كَثِيرٍ قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ مُبِينٌ} {المائدة: 15}

«የመጽሐፉ ባለቤቶች ሆይ! ከመጽሐፉ ትሸሽጉት ከነበራችሁት ነገር ብዙውን ለእናንተ የሚገልጽ፣ ከብዙውም የሚተው ሲሾን መልክተኛችን (ሙሐመድ) በእርግጥ መጣላችሁ። ከአላህ ዘንድ ብርሃንና ገላጭ መጽሐፍ በእርግጥ መጣላችሁ።» [አል ማአዳህ:15]

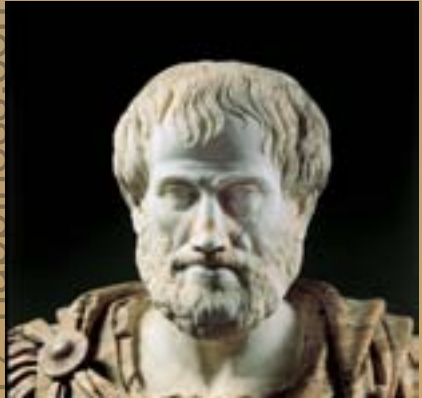
በተጨማሪም አላህ (ሱ.ወ.) እንዲህ ብሏል፦

{لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ مِنَ الْغَيِّ فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنْ بِاللَّهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ لَا انفِصَامَ لَهَا وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ} {الله} {وَلِ الَّذِينَ آمَنُوا يَخْرِجُهُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ} {وَالَّذِينَ كَفَرُوا أُولِيَاءُ لَهُمُ الظُّلُمَاتُ} {يُخْرِجُونَهُمْ مِنَ النُّورِ إِلَى الظُّلُمَاتِ} {أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ} {البقرة: 256-257}

«በሃማኖት ማስገደድ የለም፤ ቅኑ መንገድ ከጠማማው በእርግጥ ተገለጠ፤ በጣዎትም የሚክድና በአላህ

የሚያምን ሰው፣ ለርሷ መበጠስ የሌላትን ጠንካራ ዘለበት በእርግጥ ጨበጠ፤ አላህም ሰሚ ዐዋቁ ነው። አላህ የእነዚያ ያመኑት ሰዎች ረዳት ነው፤ ከጨለማዎች ወደ ብርሃን ያወጣቸዋል፤ እነዚያም የካዳት ረዳቶቻቸው ጣዖታት ናቸው፤ ከብርሃን ወደ ጨለማዎች ያወጧቸዋል፤ እነዚያ የእሳት ጓዶች ናቸው፤ እነርሱ በውስጧ ዘውታሪዎች ናቸው።» [አል በቀራህ:256-257]

https://www.path-2-happiness.com/am

እኩልነት አልባ

«እኩልነት መልካች አስከፊው እኩል ያልሆኑ ነገሮችን እኩል ለማድረግ መሞከር ነው።»

አርስቶትል ግሪካዊ ፈላስፋ

በአላህ ታገዝ

«ያለ ረዳትና ያለ ደጋፊ ብቻቸውን የሕይወትን ፍልሚያ ከሚጋፈጡ፣ መለኮታዊ ረድኤት እዝነን ቢለምኑ ኖሮ ምናልባት ካሁኗ አፍታ ጀምሮ በአእምሮ ሕመማን ሆስፒታሎች ውስጥ በመጫጫህ ላይ የሚገኙ በሽታዎች የሚቆጠሩ ተሰቃዮችን ማደን ይቻላል ይሆናል።»

ዴል ካርኒጂ አሜሪካዊ ደራሲ

የሚያስፈልገን ሃይማኖት የቱ ነው?!

ከላይ የተዘረዘሩ የእውነተኛው ሃይማኖት መመዘኛዎችን የሚሏው ሃይማኖት የትኛው ነው?! በምንጫው መሠረት ሃይማኖቶችን በሁለት መደብ መክፈል ይቻላል፦

ሰዎች የሚወስኗቸውና የሚያሻሽሏቸው፣ ከአላህ (ሱ.ወ.) ያልተላለፉ መለኮታዊ ያልሆኑ ምድራዊ ሰው ሠራሽ ሃይማኖቶች። እነዚህ እንደ ቡድህዝም ሐሕንዳዊ ዘራክቲካዊና ጣዖታዊነት ያሉ እምነቶች ሲሆኑ፣ እምነታቸው ከግላዊ ዝንባሌዎቻቸው የሚመነጭና ከእውነተኛው ሃይማኖት ፈጽሞ የራቀ ነው። አላህ (ሱ.ወ.) እንዲህ ብሏል፦

{أَفَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلَهَهُ هَوْنَهُ وَأَصْلَهُ اللَّهُ عَلَىٰ عِلْمٍ وَخَتَمَ عَلَىٰ سَمْعِهِ وَقَلْبِهِ وَجَعَلَ عَلَىٰ بَصَرِهِ غِشْوَةً فَمَنْ يَهْدِيهِ مِنْ بَعْدِ اللَّهِ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٢٣﴾ [الحاانية: ٢٣]}

«ዝንባሌውን አምላኩ አድርጎ የያዘውን፣ አላህም ከዕውቀት ጋር ያጠመመውን፣ በጀርድና በልቡ ላይም ያተመበትን፣ በዓይኑም ላይ ሽፋን ያደረገበትን ሰው አየህን! ታዲያ ከአላህ ኋላ የሚያቀናው ማነው? አትገሠጹምን?» [አል ጃሚያ:23]

እንዲህ ዓይነቱ እምነት የሰው ልጅ ስሜታዊ ዝንባሌ የፈጠረው እንጂ ፈጽሞ መለኮታዊ ሃይማኖት አይደለም። ሰው ሠራሽ ሃይማኖቶች በአፈተረቶች፣ በቅገጥት ሀሳቦች፣ በመደብ በደልና ጭቆና እና በቅራኔዎች የታጨቁ ናቸው። አላህ (ሱ.ወ.) እንዲህ ብሏል፦

{وَلَوْ كَانَ مِنْ عِنْدِ غَيْرِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا ﴿٨٢﴾ [النساء: ٨٢]}

«ከአላህ ሌላ ዘንድ በነበረ ኖሮ፣ በርሱ ውስጥ

አላህ ግን አንድ ነው

«በምድራዊ ሃይማኖቶች ውስጥ ያሉትን አማልክት ብዛት መቁጠር ለተመራማሪዎች አድካሚ ሆኗል። የጥንት ግብጻውያን አማልክት ቁጥር ከ800 በላይ ነው። የሂንዱዎች አማልክት ብዛት ከ10000 በላይ ነው። በግሪኮች በቡድህኒቶችና በተቀሩት የምድራዊ ሃይማኖቶች ተከታዮች ዘንድም ይህንን ዓይነት ጣዖታዊነት እናስተውላለን።»

እውነተኛው ሕግ

«ገብቶኛል . . . ተረድቼአለሁ . . . ለሰው ልጅ አስፈላጊው ነገር እውነትን የሚያረጋግጥ፣ ሐሰትን የሚያስወግድ መለኮታዊ ሕግ ነው።»
ቶሊስቶይ
ሩሲያዊ የስነጽሑፍ ሰው

ብዙን መለያየት ባገኙ ነበር።» [አል ኒሳ:82]

ከአላህ (ሱ.ወ.) ዘንድ የተላለፉ እንደ አይሁዳዊነት ክርስትና እና እስላም ያሉ መለኮታዊ ሃይማኖቶች። ለነዚህ ሃይማኖቶች ተከታዮች ፈጣሪ አምላክ ሃይማኖታቸውን ደንግጎላቸው መርጠላቸዋል። አላህ (ሱ.ወ.) እንዲህ ብሏል፦

{شَرَعَ لَكُمْ مِنَ الدِّينِ مَا وَصَّى بِهِ نُوحًا وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَمَا وَصَّيْنَا بِهِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى وَعِيسَى أَنْ أَقِيمُوا الدِّينَ وَلَا تَتَفَرَّقُوا فِيهِ كَبُرَ عَلَى الْمُشْرِكِينَ مَا تَدْعُوهُمْ إِلَيْهِ اللَّهُ يَجْتَسِبَ إِلَيْهِ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي إِلَيْهِ مَنْ يُنِيبُ ﴿١٣﴾ [الشورى: 13]

«ለናንተ ከሃይማኖት ያንን ኑሕን የዘዘበትን ደነገገላችሁ፤ ያንንም ወደ አንተ ያወረድነውን፤ ያንንም በርሱ ኢብራሃምን፤ ሙሳንና ዒሳንንም የዘዘንበትን፤ ሃይማኖትን በትክክል አቋቁሙ፤ በርሱም አትለያዩ፤ ማለትን (ደነገግን) በአጋሪዎቹ ላይ ያ ወደርሱ የምትጠራቸው ነገር ከበዳቸው፤ አላህ የሚሻውን ሰው ወደርሱ (እምነት) ይመርጣል፤ የሚመለስንም ሰው ወደርሱ ይመራል።» [አል ሹራ:13]

ሰው ሠራሽ ምድራዊ ሃይማኖቶች ከደንጋጊዎቻቸው ስሜታዊ ዝንባሌዎች ጋር የሚጣጣሙና ከአጭር ጊዜ በኋላ ሰዎች አይረቡነታቸውን በመረዳት በየጊዜው ለማሻሻልና ለመለዋወጥ የሚሞክሯቸውን ዝርዝር ሀሳቦችና አቋሞችን ያካተተ ግዙፍ ስብስብ መሆናቸው ጥርጥር የለውም። እነዚህ ምድራዊ ሕጎች ካሏቸው በርካታ መለያ ባሕርያት መካከል የሚከተሉትን እናገኛለን፦

በአላህ ማጋራት (ሽርክ) ፦ በየዕለቱ የሚያመልኩባቸውን አዳዲስ አማልክት ያመርታሉ፤ አማልክቶቻቸው የራሳቸው እጅ ሥራ ውጤቶች ናቸው። ከኃይሉ አላህ ጋር ባእድ አማልክት ፈጽሞ መኖር እንደማይችሉ አያስተውሉም ወይም አያስተነትኑም። አላህ (ሱ.ወ.) እንዲህ ብሏል፦

{مَا اتَّخَذَ اللَّهُ مِنْ وَلَدٍ وَمَا كَانَ مَعَهُ مِنْ إِلَهٍ إِذًا لَذَهَبَ كُلُّ إِلَهٍ بِمَا خَلَقَ وَلَعَلَّ بَعْضُهُمْ عَلَى بَعْضٍ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُصِفُونَ ﴿١٧﴾ عَلِيمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَتَعَلَّىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿١٨﴾ [المؤمنون: 91-92]

«አላህ ምንም ልጅን አልያዘም (አልወለደም)፤ ክርሱም ጋር አንድም አምላክ

የለም፤ ያን ጊዜ፤ (ሌላ አምላክ በነበረ)፤ አምላክ ሁሉ በፈጠረው ነገር በተለየ ነበር፤ ከሌላቸውም በከፊሉ ላይ በላቀ ነበር፤ አላህ ከሚመጥኑት ሁሉ ጠራ። ሩቁንና ቅርቡንም ሁሉ ዐዋቂ ነው፤ (በርሱ) ከሚያጋሩትም ሁሉ ከፍ አለ።» [አል ሙሕሚን: 91-92]

ማስቀጠሉ የመደብ ጭቆና ፦ መልኮታዊ ያልሆኑ ሃይማኖቶች ደንጋጊዎቹ ለራሳቸው፣ ለቡድናቸው መደብና ለሚፈልጓቸው መደቦች ከሌሎች የተለየ ልዩ መብቶች ይሰጧቸዋል። ይህም ፍላጎታቸውን ለማርካትና ሌሎችን የነሱ መብት አልባ አገልጋዮች ለማድረግ ዓላማ ነው። አላህ (ሱ.ወ.) እንዲህ ብሏል፦

{يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَىٰ وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَاكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ ﴿١٣﴾ [الحجرات: 13]

«እላንተ ሰዎች ሆይ! እኛ ከወንድና ከሴት ፈጠርናችሁ፤ እንድትተዋወቁም ጎሣዎችና ነገዶች አደረግናችሁ፤ አላህ ዘንድ በላጫችሁ፤ በጣም አላህን ፈሪያችሁ ነው፤ አላህ ግልጽን ዐዋቂ፣ ውስጥንም ዐዋቂ ነው።» [አል ሑጁራት:13]

አላህ (ሱ.ወ.) ሌሎችን በንቀት ዓይን መመልከትንና በማንም ቢሆን መሳለቅን ከልክሏል። አላህ (ሱ.ወ.) እንዲህ ብሏል፦

{لَا يَسْخَرُ قَوْمٌ مِنْ قَوْمٍ عَسَىٰ أَنْ يَكُونُوا خَيْرًا مِنْهُمْ ﴿١١﴾ [الحجرات: 11]

«ወንዶች ከወንዶች አይቀልሉ፤ ከነርሱ የበለጡ ሊኾኑ ይከጀላልና፤ ሴቶችም ከሴቶች (አይሳለቁ)፤ ከነሱ የበለጡ ሊኾኑ ይከጀላልና።» [አል ሑጁራት:11]

ስለዚህም አላህ (ሱ.ወ.) ዘንድ ነጩ በጥቁሩ ላይ፣ አንዱ ጎሳ በሌላው ጎሳ ላይ፣ አንዱ ሕዝብ በሌላው ሕዝብ ላይ ምንም ዓይነት ብልጫ የለውም። በተቃራኒው ግን ከነዚህ ምድራዊ ሃይማኖቶች ብዙዎቹ በአስከፊ የመደብ አድልዎና ጭቆና ላይ የታነጹ ናቸው።

ግራኛው የመደብ ክፍፍል

«የሕንዱ መደባዊ ክፍፍል እንዲከተለው የተደለደለ ነው፦ የነጮች መደብ፣ ይህ የሃይማኖት መሪዎችንና አዋቂዎችን የያዘ ነው። የቀያዮች መደብ፣ ይህ ደግሞ መሳፍንቱንና ፈረሰኞችን ያቀፈ ነው። የብጫዎች መደብ፣ ይህ ገበሬዎችንና ነጋዴዎችን ያቀፈ ነው። የጠቋቂዎች መደብ፣ ይህ ደግሞ የጥያቄ የእደጥበብ ሠራተኞችን ያጠቃለለ ነው። አምስተኛው መደብ ወይም የእርኩሳን መደብ በመባል የሚታወቀው ደግሞ በተቀሩት የተናቁ ሥራዎች ላይ የተሰማሩትን ሁሉ ያካትታል። የላይኞቹ መደቦች በታችኞቹ መደቦች ላይ የጌትነት ሥልጣን ሲኖራቸው፣ የታችኞቹ መደቦች ደግሞ ለላይኞቹ መደቦች አገልጋይ የመሆን ግዴታ አለባቸው።»

https://www.path-2-happiness.com/am

https://www.path-2-happiness.com/am

የሰውን ተፈትሮ መጻፈር ፦ ምድራዊ ሰው ሠራሽ ሃይማኖቶች የሰውን ተፈጥሮ በመጻፈር የማይችሉውንና የማገባውን በማሸከም ላይ የተመሰረቱ፣ ሰብአዊ ተፈጥሮንና ጤናማ አእምሮን በመቃረን የቆሙ፣ ተከታዮቻቸው ከቀጥተኛው መንገድ ርቀው ያፈነገጡ ናቸው። አላህ (ሱ.ወ.) እንዲህ ብሏል፦

{فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفًا فِطْرَتَ اللَّهِ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ اللَّهِ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ} [الرؤم: 30]

«ወደ እውነት ተዘንባይ ኾነህ ፊትህን ለሃይማኖት ቀጥ አድርግ፤ የአላህን ፍጥረት ያችን አላህ ሰዎችን በርስዋ ላይ የፈጠረባትን (ሃማኖት ያዙዋት)፤ የአላህን ፍጥረት መለወጥ የለም፤ ይህ ቀጥተኛ ሃይማኖት ነው፤ ግን አብዛኛዎቹ ሰዎች አያውቁም።» [አል ሩም: 30]

አፈተረቶችና የቅገጥ ሀሳቦች ፦ እነዚህ ምንም ዓይነት አእምሯዊ ሎጂካዊም ሆነ ሳይንሳዊ መነሻ ሳይኖራቸው በባይ ቅገጥ ላይ የተመሰረቱ እምነቶች ወይም አስተሳሰቦች ናቸው። ምድራዊ ሃይማኖቶች አንዳች ማስረጃም ሆነ መሰረት በሌላቸው ተራ የቅገጥ ሀሳቦች የተሞሉ ሲሆን በቅገጥ ላ ሊመሰረት የሚችለው ቅገጥ ብቻ ነው። አላህ (ሱ.ወ.) እንዲህ ብሏል፦

{قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ إِن كُنْتُمْ صَادِقِينَ} [النمل: 14]

«እውነተኞች እንደኾናችሁ አስረጃችሁን አምጡ፤ በላቸው።» [አል ነምል: 64]

እርስ በርሳቸው መጣረስ ፦ ሰው ሠራሽ እምነቶች በቅራኔዎች የተሞሉ፣ እያንዳንዱ ቡድን ከተቃረነውና ከአብራኩ ወጥቶ በተሸሻለው ሌላው ቡድን ውድመትና ፍርስራሽ ላይ የተመሰረቱ ናቸው። አላህ (ሱ.ወ.) እንዲህ ብሏል፦

{وَلَوْ كَانِ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ لَوَجَدُوا فِيهِ اخْتِلَافًا كَثِيرًا} [النساء: 82]

«ከአላህ ሌላ ዘንድ በነበረ ኖሮ፣ በርሱ ውስጥ ብዙን መለያየት ባገኙ ነበር።» [አል ኒሳአ: 82]

መለኮታዊ ሃይማኖቶች ግን፣ የአላህን ቃልና መልክቱን ያደርሱ ዘንድ መልክተኞችን በመለክ ሊመራቸውና መንገዱን ሊያበራላቸው፣ ከከንቱነትና ከመዋለል፣ ከአፈተረትና ከማጋራት፣ የሰውን ተፈጥሮና ሰብአዊ አእምሮን ከመጻፈር ሊያርቃቸው ከአላህ ለሰው ልጆች የተቸሩ ጸጋዎቹ ናቸው።

{رُسُلًا مُّبْتَلِينَ وَمُنذِرِينَ لئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ وَكَانَ اللَّهُ غَزِيرًا حَكِيمًا} [النساء: 165]

«ከመልክተኞቹ በኋላ ለሰዎች በአላህ ላይ አስረጅ እንዳይኖር፣ አብሳሪዎችና እስፈራሪዎች የኾኑን መልክተኞች (ላክን)፤ አላህም አሸናፊ ጥበበኛ ነው።» [አል ኒሳአ: 165]

የቡድኑ ሃይማኖት መጣረስ
«ቡድኖች ወይም ክፍሎቻቸው የአምላክን መኖር ሲያስተባብሉ፣ ቡድኑን የአምላክ ልጅ ነው ይላሉ። መንፈስ መኖሩንም ሲያስተባብሉ የሙታን ነፍስ በሌላ ፍጡር አካል ትመላለሽ ብለው ያምናሉ። »